

Kleszcze to pasożyty zewnętrzne ludzi i zwierząt. Występują w lasach (zwłaszcza liściastych i mieszanych) o bogatym poszyciu i wilgotnej ściółce, często na granicy z łąkami, pastwiskami, polami uprawnymi oraz na terenach podmokłych, porośniętych wysoką trawą. Miejscem bytowania kleszczy mogą być również zadrzewione obszary miejskie – parki, skwery i ogródki działkowe.

Rozwojowi kleszczy sprzyja wysoka temperatura i duża wilgotność powietrza. Ukłucie kleszcza bywa niezauważalne. Po wkłuciu wtryskuje on do rany ślinę zawierającą substancje przeciwbólowe, dzięki którym ofiara najczęściej nie czuje, że została zaatakowana. Kleszcze przenoszą liczne patogeny (wirusy, bakterie, pierwotniaki), patogeny te mogą wywoływać niebezpieczne dla człowieka choroby, między innymi - kleszczowe zapalenie mózgu i opon mózgowych (KZM) oraz boreliozę.

BORELIOZA jest bakteryjną wieloukładową chorobą zakaźną. W przebiegu boreliozy, poza tzw. rumieniem wędrującym na skórze, mogą wystąpić m.in. zmiany zapalne stawów, przewlekłe zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, niedowłady, porażenie nerwów obwodowych, zaburzenia czucia, zaburzenia psychiczne, zmęczenie, bóle głowy i mięśni.

Bakteriami z gatunku *Borrelia*, które wywołują u człowieka boreliozę, zakażonych jest średnio 10-30% kleszczy.

Szczepionka przeciwko boreliozie nie została jak dotąd opracowana.

KLESZCZOWE ZAPALENIE MÓZGU (KZM) to wirusowa choroba ośrodkowego układu nerwowego przenoszona przez kleszcze. Wirus występuje głównie u zwierząt (gryzonie, zwierzyna leśna, ptaki wędrowne), a jego przenosicielami (wektorami) są kleszcze. Do zakażenia człowieka dochodzi na skutek ukłucia przez zakażonego kleszcza - podczas ssania krwi wprowadza on ślinę zawierającą namnożone w jego organizmie wirusy. Do zakażenia może dojść również drogą pokarmową, po wypiciu mleka zakażonych kóz, owiec i krów.

Przeciwko KZM można się zaszczepić

JAK USTRZEC SIĘ PRZED UKĄSZENIEM KLESZCZA

- Należy nosić odpowiednią odzież ochraniającą całe ciało, najlepiej w jasnych, ale nie jaskrawych kolorach (długie spodnie, wysokie buty i skarpety, koszula z długimi rękawami, nakrycie głowy zakrywające również kark).

- Należy stosować preparaty odstraszające kleszcze (repelenty).
- Po powrocie z terenów zielonych należy dokładnie obejrzeć skórę całego ciała (kleszcze najczęściej umiejscawiają się na podudziach, pod kolanami, w pachwinach, pod pachami i na karku).
- W przypadku znalezienia kleszcza należy go szybko i umiejętnie usunąć za pomocą odpowiednich narzędzi wraz z dezynfekcją miejsca wkłucia.
- Gdy wokół miejsca wkłucia pojawi się zaczerwienienie (charakterystyczny rumień) należy bezzwłocznie zgłosić się do lekarza.

USUWANIE KLESZCZA

Kleszcza należy usuwać w całości, nie wolno go zgniatać ani kaleczyć. Nie należy go smarować masłem, olejem ani innym tłuszczem, gdyż w ten sposób zamyka się otwory oddechowe pasożyta, w wyniku czego wymiotuje on zawartością przewodu pokarmowego do ciała człowieka powodując jego zakażenie.

Prawidłowe, skuteczne i bezpieczne postępowanie polega na usunięciu kleszcza za pomocą pincety. Kleszcza należy uchwycić tuż za główką, a przed napelnionym krwią odwłokiem i wyciągnąć ruchem prostym w górę. Aby kleszcz mógł zakazić żywiciela, musi być odpowiednio długo przyssany do skóry – postać dorosła około 2 dni, larwa lub nimfa kilka godzin.

IM SZYBCIEJ KLESZCZ ZOSTANIE USUNIĘTY, TYM MNIEJSZE JEST PRAWDOPODOBIENSTWO ZAKAŻENIA !!!